

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з наукової роботи
та інноваційної діяльності
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

Оксана ТОНХА
2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Іванової Інни Олександрівни

на тему: «Стильові характеристики мисленнєвої діяльності

студентської молоді»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії

зі спеціальності 053 «Психологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Витяг із протоколу № 4 фахового семінару наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «24» березня 2025 року.

Присутні:

Члени наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: І. М. Савицька, декан гуманітарно-педагогічного факультету, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат філософських наук, доцент, голова наукової ради; С. В. Харченко, в. о. завідувача кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор, заступник голови наукової ради; О. В. Полунін, професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Психологія», головуючий на засіданні наукової ради; О. Ю. Балалаєва, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат педагогічних наук, доцент, секретар наукової ради; С. М. Амеліна, завідувач кафедри іноземної філології і перекладу, доктор педагогічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Професійна освіта»; С. О. Білан, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор; І. М. Буцик, заступник декана гуманітарно-педагогічного факультету, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, доцент; О. В. Васюк, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; А. Г. Гольцов, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, доктор політичних наук, доцент; Н. І. Гречаник, професор кафедри управління та освітніх технологій, доктор педагогічних наук, професор; І. І. Демченко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; В. І. Додонова, професор кафедри філософії та міжнародної комунікації, доктор філософських наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Філософія»; В. Ф. Калуга, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор філософських наук, професор; М. П. Костенко, завідувач кафедри фізичної культури і спорту, кандидат педагогічних наук, доцент; С. О. Кубіцький, завідувач кафедри управління та освітніх технологій, кандидат педагогічних наук, професор; О. В. Кучай, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; О. М. Любовець, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Історія України»; І. З. Майданюк, завідувач кафедри культурології, доктор філософських наук, доцент; В. І. Мірошніченко, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»; М. С. Панов, професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор; М. А. Садова, професор кафедри психології, доктор

психологічних наук, професор, експерт; Т. Ф. Семашко, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор; І. В. Сопівник, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Р. В. Сопівник, завідувач кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор, М. І. Степаненко, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор; Д. М. Супрун, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Р. О. Тарасенко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; В. Д. Шинкарук, професор кафедри філософії та міжнародної комунікації, доктор філологічних наук, професор; В. М. Шмаргун, професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор; І. Ф. Шумілова, професор кафедри управління та освітніх технологій, доктор педагогічних наук, професор; С. В. Яшник, професор кафедри психології, доктор педагогічних наук, доцент.

Інші присутні на засіданні наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: О. О. Олійник, доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент; І. А. Мартинюк, завідувач кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент, науковий керівник; І. О. Іванова, здобувачка ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Іваною Іриною Олександрівною** на тему: «**Стильові характеристики мисленнєвої діяльності студентської молоді**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Тему дисертації затверджено науковою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 1 від 12 жовтня 2021 року).

Дисертацію виконано на кафедрі психології гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Мартинюк Ірина Анатоліївна**, завідувач кафедри психології Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувачки І. О. Іваною про основні положення дисертації. У дисертації здійснено комплексний аналіз праць українських і зарубіжних дослідників з актуальних проблем мисленнєвої діяльності студентської молоді; уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження, схарактеризовано стильові особливості мисленнєвої діяльності студентської молоді; розкрито особливості стильових характеристик мисленнєвої діяльності здобувачів вищої освіти різних курсів та статі; визначено типи поєднання характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді; розкрито принципи організації освітнього процесу з урахуванням стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді; обґрунтовано можливості розвитку стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді в навчальній діяльності; конкретизовано методи й прийоми урахування стильових характеристик мисленнєвої діяльності в практиці надання психологічної допомоги студентам; розроблено програму розвитку стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді, експериментально перевірено ефективність її реалізації.

Здобувачці було поставлено 10 запитань, на які вона надала обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – кандидат психологічних наук, доцент І. А. Мартинюк зазначила, що у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи І. О. Іванова проявила себе як працьовита й відповідальна дослідниця, яка здатна до вирішення складних наукових завдань, професійного самовдосконалення й розвитку. Вона володіє методами наукових досліджень й адекватно застосовує їх у своєму дослідженні.

За період навчання І. О. Іванова здобула необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань у галузі психології та дослідницько-інноваційної діяльності. Здобувачка оволоділа методологією наукової діяльності, що дозволило їй успішно реалізувати свої наміри щодо власного наукового дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

Експерти:

Садова М. А., доктор психологічних наук, професор, відзначила актуальність обраної здобувачкою теми, високий ступінь обґрунтованості наукових положень і висновків. Експерт зазначила, що здобувачкою проаналізовано праці українських і зарубіжних дослідників, визначено стильові характеристики мисленнєвої діяльності студентської молоді. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такий, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Олійник О. О., кандидат психологічних наук, доцент, акцентувала на актуальності теми дослідження в аспекті удосконалення якості вищої освіти, його науковій новизні, відзначила його теоретичне та практичне значення. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такий, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: Савицька І. М., кандидат філософських наук, доцент; Амеліна С. М., доктор педагогічних наук, професор; Сопівник І. В., доктор педагогічних наук, професор; Демченко І. І., доктор педагогічних наук, професор; Гречаник Н. І., доктор педагогічних наук, професор; Шмаргун В. М., доктор психологічних наук, професор; Шумілова І. Ф., доктор педагогічних наук, професор; Буцик І. М., доктор педагогічних наук, доцент; Додонова В. І., доктор філософських наук, професор; Степаненко М. І., доктор філологічних наук, професор; Яшник С. В., доктор педагогічних наук, доцент.

Виступаючи зазначили, що здобувачкою виконано дисертацію на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертів щодо рекомендації дисертації І. О. Іванової для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Іванової Інни Олександрівни на тему: «Стильові характеристики мисленнєвої діяльності студентської молоді», члени наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. Трансформації у системі вищої освіти (запровадження компетентнісного підходу у навчанні, орієнтація на європейський досвід підготовки фахівців, пошук можливостей коректного використання штучного інтелекту в освітньому процесі тощо) зумовлюють необхідність пошуку ефективних психолого-педагогічних технологій навчання у вищій школі. Відтак важливого значення набуває врахування в освітньому процесі особливостей мисленнєвої діяльності особистості як психологічного механізму, що забезпечує можливість набуття нею необхідних компетенцій. Тому перед психологічною наукою постає важливе завдання розширення й поглиблення наукових знань про мисленнєву діяльність студентської молоді, зокрема її стильові характеристики.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри психології Національного університету біоресурсів і природокористування України «Соціально-економічні виклики, реалізація та вдосконалення законодавства України у контексті сталого розвитку», підтема «Формування готовності студентської молоді до навчання упродовж життя як запорука сталого розвитку суспільства».

3. Особистий внесок здобувачки в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачкою здійснено пошук та аналіз літератури за темою дисертації, виконано наукові дослідження та опрацьовано одержані результати. Формулювання висновків та аналіз одержаних результатів виконано спільно з науковим керівником кандидатом психологічних наук, доцентом І. А. Мартинюк. У дослідженнях і публікаціях використано результати, які були одержано здобувачкою особисто, а також у співпраці з іншими науковцями.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих авторкою рішень, висновків, рекомендацій. Дисертація за характером і змістом розкритих питань є новітнім комплексним та системним дослідженням проблематики урахування стильових характеристик мислення студентської молоді в практиці освітнього процесу й надання психологічної допомоги у закладах вищої освіти, за результатом якого авторкою сформульовано низку нових теоретичних і практичних положень, висновків і рекомендацій. Висновки та рекомендації аргументовано результатами власних досліджень, вони відповідають меті та поставленим завданням дослідження.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. У дисертації *вперше*: здійснено системний опис стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді та обґрунтовано шляхи їх урахування в практиці освітнього процесу й психологічної допомоги в закладах вищої освіти; *уточнено*: зміст поняття «стильові характеристики мисленнєвої діяльності» як видів мисленнєвої діяльності та розумових операцій, до яких найбільше схильні вдаватися студенти у розв'язанні як навчальних завдань, так і життєвих ситуацій; *удосконалено*: наукові уявлення про гендерні відмінності в стильових характеристиках мислення студентів та спільні й відмінні риси мисленнєвої діяльності студентів різних курсів; наукові уявлення про стилі мислення особистості, які доповнено даними про групи стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді; розвинутість мислення у студентському віці; ефективні методи навчання у вищій школі; *подальшого розвитку дістали* наукові ідеї про вдосконалення освітнього процесу в закладах вищої освіти шляхом урахування стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді під час навчання та практики надання психологічної допомоги.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження полягає в обґрунтуванні принципів урахування стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді в освітньому процесі, що можуть бути покладені в основу розроблення методик викладання навчальних дисциплін для студентів різних спеціальностей; розробленні програми урахування стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентів у практиці

надання їм психологічної допомоги, експериментальній перевірці її ефективності у практиці роботи зі студентською молоддю.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертації викладено в 9 наукових публікаціях, з яких стаття у науковому виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, 3 статті у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України, 5 тез наукових доповідей.

**Стаття у науковому виданні,
включеному до міжнародних наукометричних баз даних
Web of Science Core Collection та/або Scopus**

1. Martyniuk I., **Ivanova I.**, Tsymbal Y., Yakushko K., Kochetkova I. Higher education in Ukraine: analysis of global challenges of the 21st century. *Politica e Gestao Educacional*, Araraquara. 2023. Vol. 27. n. esp. 2. e023033. *(Ivanova I. здійснено огляд наукових джерел. Martyniuk I. обґрунтовано проблеми впливу глобалізаційних тенденцій на українську вищу освіту. Tsymbal Y. здійснено опис методології та результатів. Yakushko K. обговорено результати. Kochetkova I. сформульовано висновки).*

**Статті у науковому виданні,
включеному до Переліку наукових фахових видань України**

2. **Іванова І. О.**, Мартинюк І. А. Стиль мисленнєвої діяльності сучасної студентської молоді як науково-практична проблема. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2021. Т. 12. № 3. С. 32–42. *(Івановою І. О. проведено аналіз даних наукових джерел та їх узагальнення. Мартинюк І. А. написано вступну частину та висновки).*

3. Іванова І. О. Психологічна характеристика стилю мислення студентської молоді. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2023. Т. 14. № 1. С. 135–148.

4. **Іванова І. О.**, Мартинюк І. А. Характеристика стилю мисленнєвої діяльності студентської молоді. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2024. Т. 12. № 4. С. 61–77. *(Івановою І. О. проведено аналіз даних наукових джерел, здійснено опис процедури дослідження та аналіз його результатів, обговорення результатів, висновки. Мартинюк І. А. взято участь в організації описаного дослідження, проведено факторний аналіз емпіричних даних).*

Тези наукових доповідей

5. Іванова І. О. Вплив міжкультурної взаємодії в освітньому просторі ЗВО на формування стилю мислення студентів. «Україна між Сходом і Заходом: проблеми і перспективи міжкультурної комунікації (до 150-річчя від дня народження Агатангела Кримського)»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 21–22 жовтня 2021 року: тези доповіді. Київ, 2021. С. 140–141.

6. Іванова І. О. Проблема врахування стилю мислення сучасних студентів у доборі методів викладання. Теоретичні та практичні аспекти підготовки психологів у закладах вищої освіти: Міжнародний науково-практичний вебінар, м. Київ, 24 лютого 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 59–60.

7. Іванова І. О. Репрезентація феномену безпеки в когніціях студентської молоді. Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 2 червня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 222–223.

8. Іванова І. О. Вікові особливості мисленнєвої діяльності студентської молоді. Роль психології в часі відстоювання незалежності країни: Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція молодих вчених, м. Київ, 14 жовтня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 35–37.

9. Іванова І. О. Індивідуальні особливості мисленнєвої діяльності студентської молоді та їх урахування в освітньому процесі. Майбутнє психології в умовах сучасної України:

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення та висновки дослідження обговорювалися на: Міжнародній науково-практичній конференції «Україна між Сходом і Заходом: проблеми і перспективи міжкультурної комунікації (до 150-річчя від дня народження Агатангела Кримського)» (м. Київ, 2021 р.); Міжнародному науково-практичному вебінарі «Теоретичні та практичні аспекти підготовки психологів у закладах вищої освіти» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики» (м. Київ, 2022 р.); Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції молодих вчених «Роль психології в часі відстоювання незалежності країни» (м. Київ, 2022 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Майбутнє психології в умовах сучасної України» (м. Київ, 2024 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувачки ступеня доктора філософії Іванової Інни Олександрівни на тему: «Стильові характеристики мисленнєвої діяльності студентської молоді» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій вирішено конкретне наукове завдання, а саме теоретично обґрунтовано та емпіричним шляхом з'ясовано сутність і види стильових характеристик мисленнєвої діяльності студентської молоді, запропоновано шляхи їх урахування в освітньому процесі та практиці надання психологічної допомоги у закладах вищої освіти, що має важливе значення для галузі знань «Соціальні та поведінкові науки».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

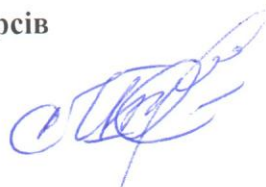
З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувачки Іванової Інни Олександрівни дисертація на тему: «Стильові характеристики мисленнєвої діяльності студентської молоді» рекомендується для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

**Головуючий на засіданні наукової ради
гуманітарно-педагогічного факультету
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор психологічних наук,
професор**

Олексій ПОЛУНІН

**Експерти:
Професор кафедри психології
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор психологічних наук,
професор**

Мирослава САДОВА

**Доцент кафедри психології
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат психологічних наук**

Оксана ОЛІЙНИК

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК